

Ooit gemist??

De herhalingen van *De Collega's* – een theaterexcursie op televisieel gebied

Lang geleden, ergens in de jaren zeventig, toen de dieren nog spraken en er alleen maar de BRT was, waren *De Collega's* de verre voorloper van *Het Eiland*. Dertig jaar later is het Mechels Miniatuur Theater van toen 't Arsenaal geworden. Op initiatief van Michaël De Cock en Ben Segers maakte een nieuwe cast een nieuwe enscenering van het toneelstuk van Jan Matterne.

Mensen die doorgaans aan één kijk- of luisterbeurt genoeg hebben om een doorsnee mop of plot te kunnen behappen, ergeren zich wel eens aan de zendtijd die de herhalingen van programma's op televisie toebedeeld krijgen. Maar draait het theater, waartoe een aantal van die achtergestelde bevoorrechten dan maar hun toevlucht hebben gezocht, al niet meer dan tweeduizend jaar op herhalingen en hernemingen? Nu herhalen ze op het toneel

zelfs een televisiereeks: *De Collega's* maken zonder veel complexen de brug van de planken naar het scherm en terug.

Voor alle duidelijkheid: *De Collega's* – het kijkcijferkanon avant-la-lettre, waarvan het immer opgewekte blazersensemble het kenwijsje nog steeds in de oren van de Vlaamse ambtenaar trompettert wanneer die zich ter kantore begeeft – was in den beginne wel degelijk een toneelstuk. Auteur Jan Matterne had voor de

toenmalige BRT al onder meer *Beschuldigde sta op* gemaakt toen hij er in het kader van zijn jaarlijkse gastregie bij het Mechels Miniatuur Theater (MMT) zijn idee besprak om een televisiereeks te maken over een kantoor in een gescleroseerde administratie. Die reeks zou *Het Bureau* gaan heten, maar de proeffaflevering werd volgens het gangbare BRT-Protocol voor Nieuwe Programma-ideeën-met-Potentie in een schuif gedeponerd. Wat niet kon op televisie, verwezenlijkte Matterne dan maar op de planken. Met inbreng van de MMT-acteurs schreef hij *De Collega's*, een theatertweeluit ('Het kantoor' en 'Het feest'), dat in de lente van 1976 in première ging. Verschillende theaterrecensenten, onder wie Pol Arias en Wim Van Gansbeke, waren toen niet bepaald laaiend, maar het publiek lustte er wel pap van. Meer dan driehonderd zalen vulden zich voor deze *huis clos* over de hardwerkende Vlaming, die zich op zijn dienst van zijn al te menselijke kant laat zien. Daarop werd in één of andere kantoor van de BRT het programmavoorstel van Matterne weer uit de schuif gehaald. Nog tijdens de theatertournee begonnen in Studio 5 aan de Reyerslaan de opnames voor de gelijknamige televisiereeks, waarvan de eerste uitzendingen drie seizoenen lang – van september 1978 tot februari 1981 – op antenne gingen.

© Koen Broos